בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"פ 55460-08-17 מדינת ישראל נ' בן דוד

בעניין: מדינת ישראל - פמת"א (מיסוי וכלכלה)
ע"י ב"כ עו"ד עדי אפלבוים - גרוזמן

המאשימה

נגד

יוסף בן דוד
ע"י ב"כ עו"ד אירית באומהורן

הנאשם

גזר דין

הנאשם הודה והורשע על פי הודייתו, ובמסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן המחזיק עבירה של מירמה והפרת אמונים בהתאם לסעיף 284 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

עיקרי עובדות כתב האישום המתוקן

1. הנאשם כיהן בין השנים 2003-2013 כראש העיר יהוד - מונוסון וכן כיו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובנייה יהוד - מונוסון (להלן: "**הועדה המקומית**").

2. אליהו עזרא (להלן: "**עזרא**") הינו איש עסקים ויזם נדל"ן אשר קידם אינטרסים אישיים בפרוייקט נדל"ן בעיר יהוד, ואשר קיים עם הנאשם יחסים חבריים.

3. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן במהלך שנת 2009 ביקש הנאשם לרכוש מתחם הממוקם ברח' סוקניק 9 בעיר יהוד.

4. ביום 5.8.2009 העמיד עזרא ערבות בנקאית, אשר על בסיסה אישר הבנק הבינלאומי לישראל בע"מ לנאשם לקבל הלוואה בסך של 1,920,000 ש"ח לצורך רכישת החלקות הקדמיות של מתחם זה.

5. לאחר מכן, בחודש אוגוסט 2009 רכש עזרא את החלקה האחורית של המתחם (בשתי עיסקאות נפרדות משום שהחלקה האחורית הוחזקה על ידי שניים שונים), בתמורה לסך של 330,000 ש"ח ו - 725,000 ש"ח בהתאמה.

6. בשנת 2011 מכר עזרא את הזכויות בחלקה האחורית כולה להורי אשת הנאשם בתמורה לסך של 1,900,000 ש"ח. מאחר והקונים לא שילמו את תשלומי התמורה במועדם, נחתם בין עזרא לבין הקונים הסכם המאריך בשנה נוספת את מועדי התשלומים.

7. ביום 13.3.2006 נחתם הסכם אופציה בין עזרא לבין חברות א. דורי בע"מ ואויקס בע"מ, לפיו קיבל עזרא אופציה לרכישת 50% מזכויותיהם במתחם בשטח של 14.6 דונם ביהוד, הידוע כמתחם מלון אויה. עזרא התחייב לקיים הליכי תכנון באופן שהועדה המקומית תמליץ בפני הועדה המחוזית להפקיד תכנית שתאשר בניין מגורים במתחם.

8. ביום 20.1.2009 קיימה ועדת המשנה של הועדה המקומית דיון ראשוני שדנה בתכנית יד/6164 שהגישו בעלי המתחם ובהם עזרא (להלן: "**התכנית**"). הנאשם השתתף בדיון זה, ולאחר מכן עמד בראש ישיבת הועדה המקומית שהתקיימה ביום 16.2.2009, אשר דנה בתכנית, והחליטה להמליץ בפני הועדה המחוזית על הפקדתה בכפוף למספר שינויים.

9. התכנית כללה הצעה להשאיר שטחים מסויימים המצויים במתחם בבעלות העירייה לצרכי הציבור, וכנגד זאת יקבלו בעלי המתחם מהעירייה קרקע חלופית. מאחר וממ"י הביעה התנגדות להחלפה זו התקיים בממ"י דיון בעניין בנוכחות הנאשם, ולאחר מכן שלח הנאשם מכתב לממונה על מחוז המרכז במשרד הפנים בו ביקש כי יקבע דיון בועדה המחוזית לשם דיון בתכנית.

10. ביום 14.10.2012 התקיים דיון בתכנית בפני ועדת המשנה להתנגדויות של הועדה המחוזית. הנאשם הופיע לדיון זה, נשא דברים בזכות התכנית, ואף הגן עליה מפני ההתנגדויות שהועלו, וזאת מבלי שהיה לו מעמד פורמאלי כלשהו בדיון. בסיום הדיון החליטה ועדת המשנה לשוב ולדון בתכנית לאחר בחינת נושאים תכנוניים שונים וקבלת חוות דעת שמאי והיועץ המשפטי לממשלה.

11. ביום 14.11.2012, משהגיעו המגעים בין העירייה לבין ממ"י למבוי סתום, שלח הנאשם מכתב ליועץ המשפטי לממשלה ובו ביקש לקיים דיון דחוף

בפניו במחלוקת זו. הנאשם שלח מכתב נוסף ליועץ המשפטי ביום 5.3.2013 ובו הלין על כך שטרם נערך הדיון האמור, ביקש כי יחיש את הטיפול בבקשה, ויזמן את הצדדים לדיון בפניו.

12. ביום 12.5.2013 שלח הנאשם מכתב ליו"ר הועדה המחוזית, ובו ביקש לדחות את התנגדות ממ"י לתכנית, אשר הוגשה קודם לכן.

13. בכל פעולותיו המפורטות לעיל, הנאשם לא דיווח על ניגוד העניינים המהותי בו היה נתון בנוגע ליחסיו האישיים והכלכליים עם עזרא.

הנה כי כן, בסיס העבירה בה הורשע הנאשם הינו בעמידה בניגוד עניינים מהותי, כאשר מצד אחד הנאשם קיבל סיוע כלכלי מעזרא ברכישת מקרקעין, ומצד שני פעל, בתפקידו כראש עיר ויו"ר הוועדה המקומית, לקדם תכנית שהוגשה על ידי עזרא לועדה המקומית, בפרוייקט נדל"ן בעיר יהוד.

<u>הסדר הטיעון</u>

הצדדים נקשרו, עוד טרם תחילת שמיעת הראיות במשפט, בהסדר טיעון לפיו כתב האישום המקורי תוקן ונשמטו ממנו הן עבירות נוספות וכן פרטים מסויימים. הוסכם, כי הנאשם יודה בעובדות כתב האישום המתוקן ובעבירה שיוחסה לו, יורשע, וייגזר עליו עונש מאסר בן 7 חודשים בניכוי תקופת מעצרו, אשר ירוצה בעבודות שירות (כפוף לחוות דעת הממונה על עבודות השירות), מאסר על תנאי, וקנס בסך של 50,000 ש"ח אשר פריסתו תהיה בהתאם לשיקול דעת בית המשפט.

עוד הוסכם כי הנאשם, אשר לא נבחר בבחירות האחרונות לרשויות המקומיות לקדנציה נוספת כראש העיר אך נבחר למועצת העיר יהוד, יפרוש מתפקידו, יתחייב שלא לשוב לחיים הציבוריים, ובהתאם לכך לא יוטל עליו קלון.

הנאשם הודה והתחייב כאמור, פרש ממועצת העיר, וכן התקבלה חוות דעת חיובית מהממונה על עבודות שירות.

<u>עבירת הפרת האמונים</u>

רבות נכתב על עבירה זו במשך השנים. בית המשפט העליון, בהרכב מורחב של תשעה שופטים, עמד על טיבה של העבירה בדנ"פ 1397/03 **מדינת ישראל נ' שבס**, פ"ד נ"ט (4) 385 (2004). נקבע כי עבירת המרמה והפרת האמונים נועדה לשמור על שלושה ערכים מוגנים: אמון הציבור בעובדי הציבור; טוהר המידות של פקידי הציבור; ופעילותו התקינה של המינהל הציבורי . כל זאת, במטרה להגן על אינטרס הציבור עליו מופקד עובד הציבור. בית המשפט הדגיש את חשיבותה הרבה של העבירה כמכשיר מרכזי למאבקה של החברה לשמירה על טוהר השירות והשורות, למניעת סטיות מן השורה, ולהבטחת אמון הציבור במשרתי הציבור. עוד הובהר כי העבירה אינה עבירה תוצאתית כי אם עבירה התנהגותית, כאשר רכיב "הפוגע בציבור" אינו רכיב תוצאתי אלא רכיב "נסיבתי גרידא".

בפרשת שבס הובהר עוד כי עמידה של עובד הציבור במצב של ניגוד עניינים מקיימת את יסוד הפגיעה בציבור. האיסור על עובד הציבור להימצא במצב שבו יש התנגשות בין האינטרס שעליו לקדם מתוקף תפקידו לבין אינטרס אחר הקשור אליו, מבוסס על כללי הצדק הטבעי ועל חובת הנאמנות. זאת, כיון שעובד ציבור המצוי בניגוד עניינים מעמיד את עצמו בפני סכנה ממשית שהאינטרס האחר ישפיע לרעה על שיקול דעתו ועל יכולתו לפעול בנאמנות לציבור.

על מנת להכריע האם ניגוד עניינים מסוים פוגע פגיעה מהותית באינטרס מוגן, נקבעה בפסיקה רשימה חלקית של שיקולים, כגון עוצמת ניגוד העניינים; מידת הסטייה מן השורה (ככל שהתקיימה); מעמד עובד הציבור בהיררכיה הציבורית; והשפעת פעולותיו על עובדי מדינה ועל הציבור.

באשר לעוצמת ניגוד העניינים, נקבע כי:

> "לא הרי קרבת משפחה הדוקה ופעילה כהרי היכרות מזדמנת. לא הרי ניגוד עניינים המבוסס על קשר כספי אישי או אינטרס כלכלי כהרי ניגוד עניינים המבוסס על קשר מוסדי" (שם, פסקה 51 לפסק דינו של הנשיא ברק).

בעניין מעמדו של עובד הציבור, הודגש כי הפגיעה בערכים המוגנים מחריפה ככל שמעמדו של עובד הציבור רם יותר, שכן פוטנציאל ההשפעה של פעולה קטנה של עובד ציבור בכיר הוא גדול יותר מזה של פעולה משמעותית מצד עובד ציבור זוטר.

<u>מהכם להתא</u>

אין ספק שבענייננו, עצמת ניגוד העניינים שבה שרוי היה הנאשם עת פעל לקידום התכנית היתה חריפה ביותר. הקשר של הנאשם עם עזרא היה מבוסס לא רק על

חברות עמוקה, אלא גם היה בו פן משמעותי של קשר כלכלי. נוכח האמור, היה על הנאשם לשמר מרחק מכל עניין הכרוך והקשור בתכנית. על אף האמור הנאשם פעל באופן יזום, נמרץ ומשמעותי לקדם את התכנית, הן בועדה המקומית, הן בועדה המחוזית, הן מול ממ"י, והן מול היועץ המשפטי לממשלה.

לא ניתן לשלול את האפשרות כי פעולותיו של הנאשם לקידום התכנית באו מתוך אינטרס לקדם את העיר יהוד עליה היה הנאשם מופקד, וכי פעילותו של הנאשם בעניין זה נבעה ממניעים חיוביים. ואולם, אין לכך כל משמעות. הנתונים מלמדים כי כתוצאה מאישור התכנית צפויה היתה לעזרא, חברו הטוב של הנאשם, אשר סייע לו ולבני משפחתו לרכוש נכס נדל"ן, טובת הנאה גדולה ביותר. האיסור על עובד ציבור, במיוחד בדרגתו של הנאשם כראש העיר ויו"ר הועדה המקומית, להימצא בניגוד עניינים כה חריף - מתבלט כאן במלוא עצמתו.

כאמור לעיל, הצדדים נקשרו בהסדר הטיעון המפורט לעיל. הכלל הוא כי נטיית בתי המשפט להתערב בהסדרי טיעון הינה מצומצמת ביותר ושמורה למקרים חריגים ביותר בהם ההסדר אינו עומד ב"מבחן האיזון" שלפיו על בית המשפט לבחון אם התקיים האיזון בין טובת ההנאה הצומחת לנאשם מהסדר טיעון לעניין העונש, לבין אינטרס הציבור כפי שהוא בא לידי ביטוי בעונש שבית-המשפט גוזר (ע"פ 2021/17 **מ"י נ' מצגר** (30.4.2017).

בענייננו, הצדדים הטעימו את השיקולים הבאים:

הודייתו המוקדמת של הנאשם ונטילת האחריות על ידיו;

החיסכון בזמן שיפוטי ובזמן העדים, בשים לב לעובדה כי כתב האישום המקורי היה רחב היקף ביותר, כלל מספר רב של עדים והתייחס לסוגיות מורכבות מתחום דיני התכנון והבניה, דיני החוזים ודיני המס;

העובדה שהנאשם חדל מלכהן כראש העיר, התפטר מתפקידיו הציבוריים, והתחייב שלא לשאת עוד בתפקיד ציבורי;

היעדר עבר פלילי כלשהו (למעט הרשעה בעבירה מתחום התכנון והבניה משנת 2012 (ת/1)

תפקודו היוצא מגדר הרגיל של הנאשם כראש העיר, אשר הרים את העיר מאשפתות (תרתי משמע), גרם לאיחודה עם נווה מונוסון, וחילץ אותה מתדמיתה הירודה לתדמיתה היום, פעילות אשר אף קיבלה ביטוי בדו"ח הוועדה לבחינת תפקוד המועצה וראש העירייה בעיר שמונתה על ידי מנכ"ל משרד הפנים בשנת 2008, ואשר חלקה לנאשם שבחים רבים (נ/4);

נסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם אשר שכל את בנו בן ה - 11 בתאונת דרכים טרגית, ואשר בנוסף מטפל מזה שנים רבות בבתו הסובלת ממחלה קשה וזקוקה להשגחה רפואית וסיעודית צמודה 24 שעות ביממה (נ/1), וטס עימה לקבל טיפולים רפואיים ייחודיים שאינם מצויים בסל הבריאות לכל קצווי העולם, הממומנים מכיסו הפרטי;

התאלמנותו של הנאשם מרעייתו המנוחה אשר נפטרה בקיצור ימים ושנים.

זאת ועוד, הפסיקה העמידה את הרף הנמוך של מתחם העונש ההולם בגין אירוע בודד הכולל את העבירה הנידונה על מספר בודד של חודשי מאסר הניתנים לריצוי בעבודות שירות - רע"פ 10002/17 **איגוד מרכזי הסיוע ונפגעות תקיפה מינית נ' ניסים מור** (18.7.2018). כך שממילא העונש שהושת על הנאשם במסגרת ההסדר, מצוי במתחם העונש ההולם לעבירה בה הורשע.

נוכח האמור לעיל, סבורני כי בשים לב לכלל נסיבות העניין, ההסדר הינו סביר, מאוזן, תואם את האינטרס הציבורי ואין להתערב בו.

לפיכך, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר לתקופה של 7 חודשים, בניכוי תקופת מעצרו. בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות, תקופת המאסר תרוצה בעבודות שירות ב"שווים", ברח' בן ציון גליס 34, פתח תקווה.

   הנאשם יתייצב לריצוי עונשו במפקדת הממונה על עבודות השירות ביחידת עבודות השירות בכלא רמלה, ביום 26.5.2019 בשעה 8.00.

   ככל שניתן לשבץ את הנאשם במקום סמוך יותר לעיר יהוד - הממונה מתבקש לשקול לעשות כן, וזאת נוכח צרכי הטיפול של הנאשם בבתו.

2. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים, והתנאי הוא שמשך 3 שנים מהיום הנאשם לא יעבור עבירה בה הורשע בתיק זה.

3. קנס בסך של 50,000 ש"ח או 3 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב - 20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שתחילתם ביום 1.6.2019 ומדי 1 לחודש. לא יעמוד הנאשם בתשלום כלשהו במלואו ובמועדו, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי ומלא.

ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, ח' אייר תשע"ט, 13 מאי 2019, בנוכחות הנאשם, בא כוחו וב"כ המאשימה.